

Uredništvo v Gornji
Radgoni, Spod. Griz
št. 7, I. nadstropje.
Rokopisov ne vrača.

Poštnina plačana v gotovini.

Izhaja vsak petek
zjutraj in star
poštino
celoletno 1
leta 7
Posameznik

MURSKA STRAŽA

GLASILO OBMEJNIH SLOVENCEV

Upravništvo v Gornji
Radgoni, Spod. Griz
št. 7, I. nadstropje.
Telefon št. 7.

Inserati: Ena šest-
stolpna petstvrsta
(prostor 3 mm visok
in 42 mm širok) 50 p.
Pri večkratni objavi
primeren popust.
Posamezna številka 40 p

21. št.

Gornja Radgona, dne 26. maja 1922.

IV. leto.

Nezadovoljnost.

V naši državi je mnogo nezadovolj-
nežev. Vse te nesrečne je rodil tolikokrat
kritizirani vladni sistem, ker je izrazito
protiljudski. V zmešnjavi nezadovoljnežev
pa niso vsi ljudje enaki, temveč vsak ima
svojo naravo, svoja posebna čustva, ki jih
izraža različno. — Razmere so pa pri nas
take, da je prav malo najti ljudi, ki bi
bili popolnoma zadovoljni.

To izrazito zadovoljstvo pa je rodilo
nebroj strank in stranic, katerih vsaka
se hoče uveljaviti ter s svojim programom
koristiti ljudstvu, ki predstavlja državo.
Vsi ti nezadovoljneži so do prav malen-
kostnih izjem zelo dobri Jugoslovani in
tudi državo ljubijo in to še morda s čis-
tejšo in resničnejšo ljubeznijo kakor oni,
ki zatrjujejo, da so edini čuvarji reda in
miru v državi.

Ko bi moral naštevati vzroke nezado-
voljstva, bi porabil za to prostora za celo
knjigo. Glavni vzrok pa je vsesplošno ne-
razumevanje državnega ustroja. Z eno be-
sedo: Centralizem.

V XX. stoletju so še ljudje, ki si dr-
žave ne morejo drugače predstavljati —
tudi inteligenti so med njimi — kakor da
se ista vlada z enega mesta. V prvih dneh
naše svobode ni nikdo mislil na praktično
stran vladne oblike in v splošnem navdu-
šenju nam je bilo vse eno, kako bo z
nami. Iz prvega navdušenja je zmagal
zloglasni centralizem, ki ni bil samemu
sebi kos in tako se je državni aparat
ustavil.

Izkušnja je pokazala, da nimamo to-
liko izvežbanega uradništva, ki bi bilo
sposobno, da detajlno (podrobno) prouči
in vodi vse posle, ki se tičejo bodisi in-
dustrije, kmetijstva, narodnega gospodar-
stva sploh. Poleg vsega pa se je vgnez-
dilo v vlado mnogo že tolikokrat z ostro
kritiko bičanih afer, ki se lahko dogajajo
samo pri nas. — Ljudstvo ni slepo. Ono
vidi, kako propada prosveta, narodno gos-
podarstvo in ugled države same. S to
svojo usodo je nezadovoljno. Združilo se
je v številne stranke, katerih vsaka ima
na svojem praporu zapisano borbo za
samoupravo (avtonomijo), ker vidi v tem
rešitev iz zla centralizma. V tem gibanju
je večina Slovenije, Hrvaške in Slavonije,
tudi Bosna s Hercegovino in Crnagora.
Pa tudi v Srbiji sami je to gibanje do-
bilo močno oporo. To je vse kakor ve-
lika moč — ali tudi centralisti niso slabi.
Borba za revizijo ustave je ljuta in je ro-
dila že čudne oblike, ki pa vse streme za
enim ciljem, da bi namreč ublažile splošno
nezadovoljnost. Ena od najboljših poti iz
tega zla je brezdvomno pozitivno delo za
ljudstvo in skupnost ter pobijanje sebičnih
stremeljenj posameznikov.

Kaj je orlovska organizacija?

V informacijo širše javnosti in na razna obreko-
vanja in natolcevanja (zgolj političnega značaja!) o or-
lovski organizaciji prinašamo resnici na ljubo sledeči
članek. Želimo samo, da bi prijatelji in načelni nasprot-
niki naše mladinske organizacije, kakor tudi oni stari
konzervativci, katerim ta organizacija ne ugaja, prišli
do prepričanja, da je orlovstvo za narod in domovino
velikanskega pomena in važnosti.

Ne samo naši prijatelji, celo mnogi Orli
sami si niso na jasnem, kaj je naša organiza-
cija, katero je njeno pglavitno delo in kaj je
njen končni namen. Zato tudi ne znajo ceniti
njene pomena.

Posledica je: prijatelji pogostokrat omalo-
važujejo našo organizacijo, je ne podpirajo, jo
imajo za nepotrebno ali jo kvečjemu postav-
ljajo v isto vrsto z drugimi mnogo manj važ-
nimi organizacijami. Orli sami pa delujejo več-
krat v napačni ali samo postranski smeri, glavno
delo pa zanemarjajo, ker ne poznajo končnega
namena organizacije.

Zato si moramo najprej biti vsi na jasnem,
kaj naša organizacija ni in kaj je, vsi: najprej
odborniki, ki naj pouče člane in le-ti svoje pri-
jatelje. Če hočemo prijateljev, ki nas bodo v
vsakem oziru podpirali, nas morajo najprej
dobro poznati.

Najprvo: kaj orlovska organizacija ni?

Orlovstvo

ni paradna organizacija,

ki naj bi v prvi vrsti vsem našim manifestaci-
jam cerkvenim in izvencerkvenim dajala zunanji
sijaj. Sicer je neobhodno potrebno, da Orlovstvo
na zunaj nastopa in pripomore raznim sloves-
nostim do večjega bleska, potrebno zaradi jav-
nosti in Orlov samih, toda napačno bi bilo, da
bi odsek-okrožje prvo in pglavitno važnost v
delovanju polagalo na sijajen zunanji nastop,
če hočemo točneje povedati: na čim večjo pa-
rado, drugo delo pa, ki je bolj bistveno, pa bi
zanemarilo ali ga vsaj ne vršilo z isto vnemo
in temeljitostjo, kot se pripravlja zunanji nastop.
Prav je in hočemo to, da se Orli v javnosti
čimbolj postavijo in na vsak zunanji nastop,
najsibo že samostojen ali ne, najvestneje pri-
pravijo, toda opozarjamo odseke in okrožja, da
to ni glavna naloga. Samo zunanji nastopi brez
resnega in smotrenega notranjega dela vsako or-
ganizacijo najprej na znotrajo ubijejo, potem pa
še na zunaj. Samo od zunanjega sijaja nihče ne
živi dolgo, najmanj pa orlovska organizacija.

Orel

ni politična organizacija.

Tudi ni prav nikakšen privesek kakšne politične
stranke. Temelj orlovske organizacije in njenega
dela so večno veljavni Kristusovi nauki, ki jih
čuva in oznanja katoliška Cerkev. Zato orlovska
organizacija navaja svoje člane, da po mož-
nosti delujejo in pomagajo v vseh tistih organi-
zacijah, ki utrjujejo in branijo katoliška načela
v zasebnem življenju in v javnosti, pa naj bodo
to cerkvene, prosvetne, gospodarske ali po-
litične organizacije. Dober in značajan Orel bo
v družini in v javnosti branil katoliška načela in
delal na to, da se čimbolj utrjujejo, in ker se
more to najuspešneje izvrševati v organizacijah,
zato samoobsebi umevno, da bo n. pr. v po-
litičnem oziru pristaš tiste stranke, ki ima svoj
program v skladu s katoliškimi nauki in ki ga
tudi tako izvaja. Če je takih strank več, je nje-
gova stvar, pri kateri taki stranki sodeluje, če
pa se stranka v programu ali delu izneveri krš-
čanskemu programu, jo bo mirno zapustil.
Ravno tako je njegovo stališče napram vsem
drugim organizacijam.

Kaj pa je Orel?

Orel je prav posebno

mladinska vzgojna organizacija.

Vzgaja telo potem telovadbe, športa, zletov.
Vzgaja dušo, to se pravi: izobrazuje um in
vpliva na voljo.

Um izobrazuje s predavanji in razgovori o
verskih, gospodarskih, načelno-političnih vpra-
šanjih (fantovski večeri), s točnim izvajanjem
poslovnika, kar daje članom osnovno in neob-
hodno potrebno izobrazbo za poznejše delo-
vanje v drugih organizacijah in v občini, z go-
vorništvom, s svojimi glasili, s prireditvami itd.

Na voljo vpliva in vzgaja značaj s telo-
vadbo, disciplino, s poukom o najpogubnejših
napakah sedanjega rodu (neomejen egoizem,
neukročen mamonizem, Bak in Venera itd.), o
potu in sredstvih v boju proti njim. Vzgaja čut
dolžnosti do Boga, sebe, bližnjega in do družbe
(družine, občine, naroda, države).

Temelj celotni vzgoji tvorijo načela, zapi-
sana v Zlati knjigi.

To je orlovska organizacija, njene naloge
in njeni cilji.

Kdor to ne ve in razume, bo vedel ceniti
pomen organizacije, bo vedel, da se v njej na-
bira kapital, ki bo nosil čez leta, ko bo velik
del slovenskega moštva izšel iz orlovske organi-
zacije najbogatejše obresti slovenskemu ljud-
stvu.

Zato si bodite, odborniki, sami na jasnem,
razlagajte in zopet razlagajte to članom, dolo-
vedujte to svojim prijateljem.

Tedenske novice

Kraljeva poroka je radi boleznimi grške
princeze Elizabete, ki je sestra kraljeve neveste
odgodena do 8. junija.

Nov list. Posebna politična skupina bo
začela začetkom meseca junija izdajati v Gornji
Radgoni nov list „Samouprava“, organ narodne
radikalne omladine za Slovenijo. To bo tretji
list, ki se bo tiskal v tiskarni Panonija. Do-
sedaj se tiska „Murska Straža“, „Prekmurski
Glasnik“ — za „Samoupravo“ je, kakor čujemo,
že sklenjen dogovor ter je medtem prišla tudi
ponudba za nov strokovni list. Potemtakem bi
Gornja Radgona odnesla s svojo tiskarno glede
časopisja — rekord. — Naše stališče do no-
vega lista bomo označili v eni prihodnjih šte-
vil.

Nabirajte zdravilna zelišča! kakor li-
povo, — bezgovo cvetje, arniko in drugo. S tem
lahkim delom si lahko vsak tudi otrok preskrbi
lep zaslužek. Natančnejša navodila za nabiranje
in cene za cvetje se dobijo v viničarji na Po-
licah št. 6 pri Gornji Raegoni vsako sredo, če-
trtek in petek. — Tiskana navodila z obširno
razlago in opisom rastlin in žuželk prinesemo
prihodnjič. Del čistega skupička je namenjen
občekoristnim namenom, kakor siromašni deci
i. t. d.

Zakaj imamo kupeje za nekadilce? Ako
stopi kak nekadilec, ki je povrh morebiti še bo-
lehav, na vlak, zaman išče oddelek za neka-
dilce. Napise tozadevne še sicer tu in tam
najdeš, toda nikdo jih ne vpoštevata. Bolnik ozir. bolj rahlega zdravja in sploh ne-
prijatelj tobaka je primoran, vdihavati smrdljiv
dim, ki ga izpuhteva strasten ljubitelj cigarete,
cigare, ali pa celk kake smrdljive „fajfe“. Za
nameček in da imaš pri povžitku kakega kosca
mesa ali kruha, ki si ga vzameš na potovanje,
boljši tek, pljujejo ti ljudje da je ogabno in
človek s slabšim želodcem tega sploh prenesti
nemore. Tla so od raznobarnih pljunkov polzka,
da si v nevarnosti da se spodrsneš in padeš.
Železniško osebje na red in snage popolnoma
nič ne pazi. Glede kupejev za nekadilce kakor
za snago v vlakih sploh bi morali biti naj-

SLOVENCİ, SLOVENKE!
POMAGAJTE GLADUJOČİM
RUSKİM BRATOM!

strožji predpisi in kdor bi se proti njim pregrešil, bi moral biti brezobzirno kaznovan in na prihodnji postaji vržen iz vlaka. Red in snago narekujejo že higijenični (zdravstveni) oziri. Zato potegniti se, bi bila dolžnost protituberkulozne lige, ki naj bi pri vseh železniških ravnateljstvih ali na drugih merodajnih mestih posredovala za takojšnjo ureditev teh res nedostojnih, uprav balkanskih razmer.

Enakopravnost. Zadnjič smo poročali, da lepaki Vsesokolskega zleta niso kolekovani z običajnim kolekom za plakate, kar odgovarja resnici. Poroča se nam od merodajne strani, da so razširjevalci nekolekovanih lepakov morali z ozirom na našo objavo plačati predpisano takšno globo. Tako je prav! Časopis je javna govorica in oblast, ki upošteva upravičeno kritiko nedostatkov, je gotovo na mestu. Zato opozarjamo vse naše somišljenike in prijatelje, da nam brez ovinkov sporočijo nedostatke in navodne krivice v upravi, da zamoremo iste z javno kritiko odstraniti.

Legitimacije za obmejni promet so ustavljene radi spora, katerega smo obelodanili v notici naše zadnje številke „Zaslepljenost ali kaj“ in sicer zato, ker imajo Nemci samonemške izkaznice, mi pa dvojezične, dasi pogodba določuje obojestransko rabo dvojezičnih izkaznic. In to je tudi logično. Nemci rabijo legitimacije za slovensko ozemlje, Slovenci pa za nemško. Vsega tega ne bi bilo treba, ko bi že začetkom obmejnega prometa gledali merodajni faktorji na to, da se mi in naš narodni ponos ne stavi tujcu onkraj državne meje v zasmeh.

Kritizira naše liste že skoro vsakdo. Raje naj pomaga, da se zboljšajo in spopolnijo. Razširjati jih je treba; plačujočih naročnikov jim preskrbeti; novice iz domačega kraja hitro in zanesljivo poročati, kdor more, napiše naj kak članek po svojih močeh. Čudno: protikrščanski listi so tolikokrat zelo slamnati, mnogokrat lažnjivi, vedno polni sovraštva do Boga in Cerkev, do kmeta in delavca — pa vse je dobro in lepo in četudi drago plačana, se zdi ceneje, ko naši listi. Ljudje božji, poslušajte vendar svojo vest. Odgovornost je vaša, kaj berete, kaj podpirate.

Radić sviri Hrvate. Radić je izdal v „Slobodnem domu“ poziv na Hrvate, v katerem opozarja, da pripravljajo nekateri hrvaški emigranti v zvezi z ogrskimi legitimisti puč in vpad na Hrvatsko ter baje tudi v Slovenijo. Sestaviti hočejo hrvatsko vlado, ki bi je velesile pripoznale in ki bi nato zastopala hrvatski narod na genovski konferenci. So pa to ljudje, ki plavajo v madžarskih vodah in ki bi radi obnovili stanje pred revolucijo 1918. leta. Hrvatski narod pa hoče biti v svoji republiki sam svoj gospod in noče robovati nikomur, najmanj pa kloniti tilnik pred krono sv. Štefana. Zato naj se seljaki zavedajo svoje dolžnosti in store v kritični uri vse potrebno. — Objava je vzbudila splošno pozornost.

Dr. Novačanovo stranko republikancev je pozdravil znani hrvaški utopist Radić, ki je vzor demagogov. Če imajo slovenski republikanci oziroma oni ljudje, ki se dajo s tem imenom zamerjati le malo čustva za osebno čast,

se pač naj ne veselijo tega „pozdrava“. Slovenska javnost, ki misli dalje kakor do nosa ne vidi v tem oficijelnem pozdravu g. Stipice Radića posebne časti. To ne bo koristilo SRS. (slov. republ. stranki.)

Na meji treh držav. Trije mednarodni razmejitveni odseki, ki odločajo o razmejitvi med Avstrijo, Jugoslavijo in Madžarsko, so s svojim sklepom določili za dotikališče vseh treh imenovanih držav koto 380, ki je oddaljena 2 km od Tauke (Burško).

„Murski Straži“ moram pridobiti : - vsaj še enega naročnika! - :

Vrednost denarja.

1 dolar	=	240—250—K
1 zlatnik (cekin) =	800—820—K	
1 lira	=	12—14·25 K
1 engl. funt . . .	=	1100—1200—K
1 ogrska krona =	36	vinarjev.
1 franc. frank . .	=	23—24·50 K
1 nemška marka 96	vin	— 1—K
1 češka krona =	4·50—5·50	K
1 n.-a. krona . .	=	3·06—3·30 v.
1 švicarski frank =	50 do 52	kruna.

Sadni mlini. Letos se obeta po naših krajih silno dosti sadja. Previdni in praktični kmetovalci si že sedaj nabavljajo sadne mline, da si znatno olajšajo pridelovanje sadjevca in prištedijo mnogo na delavnih močeh. Kakor se nam poroča, oddaja Gospodarska zadruga v Gornji Radgoni prvovrstne sadne mline na stoljnih iz trdega lesa, z valčki iz najtršega granitnega kamna po ceni 7000 K za komad. Opozarjamo na to naše kmetovalce, da si sadne mline pravočasno poskrbe, ker nameravajo strojne tovarne cene svojim izdelkom v najkrajšem času zopet zvišati. Kjer si ne more kupiti eden sam takega mlina, naj se združita dva, trije ali več sosedov, s čim si bodo v svojem gospodarstvu znatno pomagali.

D o p i s i.

Gornja Radgona. V soboto, dne 27. t. m. se vrši ob 8. uri zvečer v g. Ant. Šlik „pri lovcu“ prijateljski sestanek ljudij brez razlike strank in sicer v to svrhu, da se konstatira krajevni odbor za pomoč gladujočim Rusom. Plemeniti rodoljubi se vabijo, da se sestanka z ozirom na njegov človekoljubni namen v častnem številu udeleže. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala.

Radgona. Naši Nemci so res iznajdljivi politiki. Ker jim je objektivni župnik in dekan g. dr. Kraus radi svoje krščanske strpljivosti napram Slovencem trn v peti,

brez konca in kraja... In če pride na tako sejo kdo izmed onih, ki so že ozdravljeni in veselejši, pade na taki seji v recidivo ter se vrača nesrečen, razrušen, obupajoč nad usodo svojo in državno. —

Človek bi jokal nad temi nesrečniki, ki tako nepotrebno mučijo sebe in svojo okolico! Ne dajo se razveseliti, ne dajo se prepričati, da ni vse tako grozno črno, kakor oni to vidijo. Kisajo se, čmerijo in mračijo, in če se zasmeje, vam očitajo, da ste površni in da nimate srca. Ti nesrečni ljudje sovražijo nasmeh.

Sovražiti nasmeh! To je prav toliko, kolikor sovražiti božje solnce!

Ni menda na svetu človeka, čigar življenje bi korak za korakom ne izgubljalo iluzij. Zgodnja mladost je srečna, naivna, zaupna; povsod vidi le dobre ljudi, veruje, da je povsod poštenost, iskrenost, dobro stremljenje. V življenski pomladi je človeku duša vsa ovita s svežimi, zelenimi iluzijami... Toda nato pride vroče poletje... in iluzije začenjajo odpadati kakor odmirajo od vročine zviti listi. Ne vemo, čuti li drevo, kadar mu odleti list, toda kadar začenjajo človeške iluzije umirati, to kruto boli. Vsako tako posamezno izgubo trpko objokujemo, in dolgo, dolgo traja, predno se otresemo poslednje iluzije. Saj se jih držimo z zobmi in nohti...

A vse je zaman; v zimi so drevesa gola in človeku je usojeno, da nima v starosti že prav nobenih iluzij. To je življenje.

Zrel človek vidi svet in ljudi take, kakršni so v resnici. In to v istini ni radosten prizor. Nihče bi ga ne prinesel, nihče bi ne mogel mirno živeti v tem ogromnem človeškem zverinjaku, polnem bestij, ako bi Bog človeku

so se v „Neues Grazer Tagblatt“ od 9. t. m. spravili nanj ter mu z očitanjem, da je ob priliki blagoslovitve cerkvenih zvonov v Dedoncih imel na navzoče Slovence slovenski nagovor — naprtujejo razna protinemška dejanja ob priliki prevrata. Ni naš namen, braniti g. župnika, ker nam njegovo politično mišljenje dovolj znano. Nemški nacionalni fanatik izvaja, da je v dneh preobrata vsa kat. duhovščina podpirala nemško stvar in da je samo dr. Kraus bil izjema. Potem navaja, da se je imenovani gospod branil izobesiti nemško zastavo na cerkv. stolpu ter se je šele na pritisk sile (!) udal. Tudi mu očitajo naši kulturonosci, da se je najodločnejše protivil proti opustitvi slov. službe božje v Marijini cerkvi, za kar so celo pri škofu protestirali, za kar se pa g. župnik niti ne zmeni. Koncem notice se opozarja cerkv. oblast ter se izraža pretnja na uprav banditski način, češ da bo „ljudstvo“ seglo po — samopomoči. — Mi vsi vemo, kdo je to „ljudstvo“. Označen napad pa je zelo karakterističen za banditsko družbo, ki misli, da bo s fanatičnimi nasilstvi ustvarila red in mir v občini in državi. Vera je visoko vzvišena nad podlimi izbruhi nekulturnih šovinistov. (PS. Tako dopisnik. Nam pa je omenjeni gospod znan kot eden najbolj zagrizenih nacionalcev, kar je ob vsaki priliki jasno dokumentiral vzlasti v času, ko je bila Radgona od nas zasedena. Da je N. Gr. Tgbl. prinesel na omenjenega g. faktičen napad je sicer res, vendar to ne izključuje možnosti, da je to dejanje osvete. Tudi se nam zdi dvomljivo, ali imenovani gospod sploh zna naš jezik ali vsaj toliko, da bi mogel pridigovati v slovenskem jeziku. Nemci v apački kotlini imajo v tem oziru popolno svobodo, medtem ko se tam razburjajo za en kratek nagovor v slovenskem jeziku, če je sploh vršil. Nemškim šovinističnim nadutežem bi svetovali, naj ob nedeljah predpoldne obhodijo vse trgovine in gostilne in naj na prstih seštejejo vse ljudi, ki bodo — nemški govorili. Uredn.)

Gornja Radgona. Na gostiji gosp. Hafnerja v Podgradu se je na predlog orožniškega komandirja g. Skuhala za revne učence tukajšne šole nabral znesek 216 K. Vsem darovalcem, posebno pa nabiratelju, se šolsko vodstvo tem potom najlepše zahvaljuje, mlademu paru pa želi prav obilo sreče!

Nasmeh.

Naši ljudje, ki so bili v Sibiriji, so pripovedovali o tem, kako so nekateri begunci, nastanjeni po vlakih sibirskih kolodvorov, znali zabavljati. Cele dolge ure, od božjega jutra do pozne noči, so bili sposobni sedeti v krogu in psovati ves svet. Nikoli se niso tega naveličali. Ves dan so otesali jezike, a drugega dne rano so začeli znova. Bili so neizčrpni in neutrudni. Zabavljanje je bilo njih glavno in edino delo. Sedeli so in psovali, med tem ko so si spretnejši begunci našli drobne kupčije in službice ter dosegli, da so lahko kolikor toliko zadovoljno živeli.

Kdor se je shajal z našimi legionarji takoj po njihovem povratku, je mogel opazovati, kako se je marsikdo izmed njih okužil s to rusko begunsko boleznijo. Sedeli so, pripovedovali in psovali vse: Rusijo, Sibirijo, Češko, morje, ladje, „brate“, častnike, antanto, Nemce, ves svet. Včasih je kdo dvignil roko in brezupno zamahnil: to je tipična gesta zabavljajočih beguncev. A pri tem se je mračil, mračil, mračil. Zaman so se trudili, da bi ga razveselili s kakim dovtipom; ni se dal. Niti reagiral ni na dovtip, niti ga ni slišal. In v odgovor je nadaljeval v svoji brezkončni litaniji obtožb in pritožb. Ali pa vas je celo nahrulil, kako se morete šaliti.

Mnogo se jih je pri nas že izlečilo iz te bolezni, a mnogo jih je ostalo neozdravljenih. Ti se shajajo nadalje ter na svojih sestankih delajo naprej to, kar so delali ruski begunci: zabavljajo, zabavljajo in zabavljajo

ne bi dal velikega daru, ki ga razločuje od zveri, ako bi mu ne bil dal — nasmeha.

Le nasmeh more človeka rešiti, kadar se ga loti obup.

Gorje mu, kdor se ne zna nasmejati!

Kajti razburjati se, psovati, razgrajati — vse to ne pomaga. Ne pomaga niti javkanje niti jok... Človek ostane kar je večno bil, in kultura na tem malo izpreminja. Uspeh ostane vedno silen in zavraten, in slabi ter naivni ljudje bodo vselej trpeli, naj si človeška družba izmisli kakršnokoli obliko uprave in vlade; monarhistično, aristokratsko, demokratsko, socialistično ali komunistično. Tudi najkrasnejši uk se izprevrže, ako ga izvajajo v praksi nedostojni ljudje... Kaj so iz vznešenih Kristovih naukov učinili papeži petnajstega stoletja, kaj so iz krasne komunistične teorije napravili sramotni ruski usurpatorji moči!

Posamezniku, ki zares plemenito misli in čuti, ostaja le dvoje tolažb: vztrajno delo in smeh nad to človeško komedijo, krasni, mirni nasmeh ljudi, ki so obračunali s svetom in življenjem.

Mislite, da se morejo smejati le lehkomišelniki ljudje? Smeh lehkomišelnega človeka je drug. Toda usmev, ki je bil odkupljen s trpkimi skušenostmi in trpljenjem — ta usmev je zares krasnejši in vznešenejši nego vse zabavljanje. Ni brez poudara vzhodnja modrost zobrazil Budhe vedno z nasmehom na ustnah!

Z nasmehom je kronana in zaključena vsa slabotna človeška modrost.

Pristopajte k Jugoslovanski Matici!

Kapela. Tukajšno bralno društvo priredi na Binkoštni pond. dne 5. juna v Radinski zdraviliščni Restavraciji (g. Maršeku) dve šaloigri „Repoštev“ in „Pri gospodi“ s sodelovanjem pevskega zbora. Zgoraj navedeni igri se bosta ponavljali v gostilni g. Cobelj pri Kapeli pozneje, kar bo pravočasno naznanjeno. K obilni udeležbi vabi Odbor.

Veržej. Dekliška zveza, Na binkoštni pondeljek se bo tukajšno Dekliška zveza posvetila presv. Srcu Jezusovemu. Zato bo ob 10. uri pridiga in sv. maša s skupnim sv. obhajilom. Nato pa slovesna posvetitev božjemu Srcu pred izpostavljenim Najsvetejšim. — Popoldne ob dveh slovesne večernice, nato pa zunanji del slavnosti v čast presv. Srcu Jezusovemu v prostorih Marijanišča z slavnostim govorom, nastopi deklet in 6 dejansko igro: „Zmaga najsv. Zakramenta.“ — Pridite prijatelji naši, udeležite se pomenljive slavnosti zlasti mnogoštevilno sosednje Dekliške zveze, da se v ljubeznivem Marijanišču ob Srcu Jezusovem vzamemo za nadaljno vstrajno delovanje.

Sv. Križ pri Ljutomeru. Da smrt grabi, ne da bi izbirala, smo se zopet prepričali minuli teden, ko nam je nepričakovano pobrala uglednega župana logarovega Jožefa Repa. Bil je skrben gospodar, dober oče, navdušen in delaven pristaš slov. kmečke zveze. Zaradi njegovih izrednih zmožnosti, ki si jih je od mladih nog izpopolnjeval s pridnim čitanjem, je bil ne samo v domači občini, ampak tudi v župniji in okraju izvoljen v razne odbore, tako pri šoli, posojilnici, davkoodmerilni komisiji in drugod. Povsod je znal zastaviti modro in premišljeno besedo ter se nevstrašeno potegoval za pravo in pravico. Pogrešali ga bodo: predvsem žalujoča rodbina — žena-vdova s tremi hčerkami, katerim velja naše iskreno sožalje —, potem pa domača občina, ki si ga je ob zadnjih volitvah izbrala za župana, a ni vedela, da ga tako zgodaj izgubi. Naročen je bil na naše najrazličnejše liste, tednike in dnevnike (Slovenec, Domoljub, Slov. Gospodar, na druge skupno s sosedi), čital je tudi nasprotno liste, da je lažje zasledoval politično borbo, spoznaval, kje so resnični prijatelji ljudstva in vedel tudi koga zafrkniti, če je trebalo. Bolan na raku v grlu je še le zadnji čas iskal zdravniške pomoči v mariborski bolnišnici, dal se operirati vedoč, da tudi drugače ne more več dolgo živeti. A neozdravljivost te bolezni je 16. maja zvečer naredila konec njegovemu zaslužnemu življenju v navzočnosti njegovih dragih, ki so prihiteli v Maribor k njegovi smrtni postelji. Prepeljali so ga na njegov dom v župniji Sv. Križa pri Ljutomeru. Tu se je vršil 19. t. m. veličasten pogreb, poln pretresljivih prizorov, pri katerih se je porosilo marsikatero oko. Velika udeležba je pričala, kako ga je vse spoštovalo. Domači g. župnik Jos. Weixl so spregovorili poslovnih besede, prebrali njegovo zadnjo dopisnico, kjer jim sporoča, kako se je s sv. zakramenti pripravil za smrt in vdal v božjo voljo. Slavili so njegovo odkrito in neomahljivo vstrajnost pri krščanskih načelih, ga priporočili naši molitvi, križevski pevci pa so mu pod vodstvom g. nad-

učitelja Ant. Herzoga pri cerkvi in na pokopališču zapeli ginljivi žalostinki. Tebi, dragi in pogumni bojevnik za vse dobro, resnično in pravično naj dobri, resnični in pravični Bog da svoje plačilo, naši domovini pa veliko takih mož in značaje, kakor si bil Ti! Z Bogom! Počivaj v miru!

Ljutomer. Himen. Tukaj se je poročila 17. t. m. tržanska hči gdč. Lenika Dijakova z g. Fricem Smodišem na Moti. Gostje so se spomnili pri gostiji tudi naših bednih dijakov v Mariboru ter je nabrala za Dijaško kuhinjo nevestina sestra Lizika 68 din. Hvalavredno! Novoporočencema obilo sreče! Dne 20. t. m. se je vršila poroka gdč. Minke Milavc z g. Fabjanom, železn. uradnikom v Borovnici. Čestitamo!

Ljutomer. V nedeljo 21. t. m. je bil pokopan tukaj g. Jožef Strasser, tržan in živinozdravnik, star 78 let. Bil je živinorejcem velik dobrotnik. Blag mu spomin! Naslednji dan smo izročili materi zemlji moža poštenjaka, kolarja in tržana g. Antona Lašica v 71. letu svoje starosti. Rajni je bil zadnja leta velik trpin ter je svoje muke potrpežljivo prenašal. Naj prejme zato v nebeškem raju večno plačilo!

Ljutomer. Zadnjič smo brali pod notico „Svoje vrste jeza“, kako neusmiljeno se je blamiral farizej, ki je na tako čuden način dal duška svojemu patrijotizmu. Te dni sem bil v Mariboru, pa mi slučajno pride v roke srbski, v cirilici pisan list „Balkan“ od 5. t. m. (št. 131) glasilo radikalne štampe. To je najbolj monarhističen list v državi, bolj dinastičen kot kralj sam, glavni evangelj državotvorne soli, patrijot od prve črke do zadnje pike — torej gotovo ni „demagog“, ne „farizej“, tudi ne „klerikalec“ in ne „komunist“ — ta list torej piše o današnjem stanju naše države dobesedno: „Na železnica se gode venomer nesreče; pri državnih nabavkah, pri carinarnicah, poštah in še celo v ministerstvih same afere; v Narodni Skupščini (tudi mi jo danes pišemo z velikimi začetnimi črkami!) samo umazane kupčije, vihravost in nedelavnost (slov. = lenoba); to uničuje cela mesta. Uradništvo je lačno in se vzdržuje z mito (!). Redukcija ne odstranjuje (čisti) gnoja, ampak izvršuje strankarsko gonjo. Število zločinov in prestopov raste stalno. Prosveta nazaduje od ljudske šole do vseučilišča. Nenravnost, korupcija in bolezni zatirajo cele hiše, vasi, mesta. Krivica je prodrla celo v sodnije in celo v — armado! In vendar se pleše brez nehanja (neutrudljivo), pijančuje in razmetuje kakor v deželi milijarderjev. Oni, ki kupčijejo, delajo jasno in oblačno vreme, se potapljajo v nerazumnem vživanju medtem ko neprimerna draginja obsoja mase (množice) na lakoto.“ — Tako „Balkan“, kako pa vi, gospod farizej?! Danes gre na Vas javno vprašanje, danes ko je vse jugoslovansko ozračje prepojeno z zdravim prepričanjem, da mora biti takega režima konec, ali odobrate to? Vse to je v zvezi s pompoznimi pripravami o kraljevi poroki, zato Vam kličemo v spomin svetopisemsko zgodbo o Kristusu, ki je prijel za bič in izbičal iz božjega hrama kupčevalce in menjalce! Tudi za domače farizeje je treba „gajžle“, ki jih naj boža toliko časa,

dokler ne bodo prišli do spoznanja, da je treba nam Slovencem predvsem več samozvesti, manj suženjskega duha, ki se plazi po trebuhu pred sijajem, ki mine! (NB. Dopis je prišel za zadnjo števil. prepozno, in sicer pa v ostalem podpisujemo z obema rokama izvajanja „Balkana“, ki je last radikalne stranke, ki v očeh konsekventnega patrijota in monarhista gotovo ne uživa slovesa „farizeja“. Da, manj farizejstva je treba v slovenski politiki, pa bomo dobro peljali državni voz. Ceterum autem censeo, da se je treba resno bati, da nastane spor glede nadštevilnosti oslov v tej ali oni državi. Uredn.)

Murska Sobota. Z ozirom na dopis v predzadnji števil. „Murske Straže“ poročamo, kakor izvemo od merodajne strani: Revizija trase bo še ta mesec, in sicer jo bo izvršilo zagrebško železniško ravnateljstvo. Nato se bo izdelal v najkrajšem času podrobni načrt proge in gradnja železnice takoj razpisala. Zagrebško ravnateljstvo je dobilo nadalje od ministrstva nalog, naj vrne nemudoma inventar železniške proge Sobota—Hodoš No, pri nas smo navajeni, ker „ima vremena“ čakati pa smo prepričani, da „še ta mesec“ ne spada v leto 1922. Mogoče smo se zmotili. Dal Bog, da ne za mnogo!

Murska Sobota. Madžaronski gerent iz Prekmurja. Poročajo nam: Vojaški krogi so že delj časa opazovali, da iz prekmurske občine Krplivnik ne prihajajo fantje k vojakom. Ko se jim je bilo treba odzvati vojaški dolžnosti, so brez sledu izginili. Letos šele so v dveh konkretnih slučajih Josipa Škrlec in Josipa Kranjc vendar prišli na sled, kam in kako izginjajo vojaški obvezanci. Gerent te občine Franc Tot je izdajal fantom z uradnim pečatom opremljeno priporočilno pismo na madžarske oblasti, v katerih se naprošajo, naj lastnikom teh pisem ne ovirajo prostega gibanja. Ko so pomagачu vojaških ubežnikov prišli na sled, se je najpreje izgovarjal, da so fantje taka zaupna priporočila rabili samo za nakup obleke na Madžarskem. Ali eden zasačenih ubežnikov je „državi SHS zvestega“ gerenta sam postavil na laž. Tot, namesto da bi bil skesano priznal, da si je najel zagovornika, kateremu je po lastnem priznanju napram kazenskemu senatu v Mariboru plačal do glavne razprave 6000 K. Senat ga je obsodil na 5000 Din.

Razne vesti.

Zita v Španiji. Na povabilo španskega kralja Alfonza se je preselila bivša cesarica Zita s svojimi otroci iz Funchala na Madeiri na Španijo v bližini Madrida.

Žrtve kuge in kolere. Po raznih uradih statistikah kulturnih evropskih držav je v najbolj v angleški Vzhodni Indiji preteklem letu razsajala kuga kjer je umrlo 113.000 ljudi. V nizozemski Indiji je zahtevala kuga 880 žrtv. V Siamu je umrlo za kugo, 67 ljudi. Na Kitajskem — vkolikor je znano — komaj 7 oseb. V Franciji je bilo 30 slučajev, v Angliji 1. Iz Rusije in Poljske ni točnih odatkov, vendar pa je sigurno, da je tamkaj za kugo umrlo izredno mnogo oseb.

JUGOSLOVANSKA UNION-BANKA podružnica Gornja Radgona

Akcijski kapital K 30.000.000.— preje Mariborska eskomptna banka

Rezerve K 16.000.000.—

ustanovljena leta 1872

Sprejema vloge na knjižice in jih obrestuje po 4% (štiri od sto) oziroma po dogovoru in izplačuje dvige na iste brez odpovedi

Kupuje in prodaja valute in devize, ter izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle najkulantneje.

Centrala: Beograd. Podružnice: Kranj, Ljubljana, Maribor, Murska Sobota, Velikovec. Ekspozitura: Rogaška Slatina.

Hranilnica in Posojilnica v Radincih deluje z uspehom ob meji!

r. zadr. z.
neom. z.

Huda kazen. „Ameriška Domovina“ poroča: William Beedler v Clevelandu, katerega je žena dala zapreti, ker je pobegnil od doma, je bil od sodnika Hall obsojen v sledečo kazen: Ženski mora pomagati zjutraj narediti zajetek. Najmanj pet večerov v tednu mora biti doma. Zvečer in v nedeljo mora z družino na sprehod. Začeti mora hraniti denar na banki. Vsak večer mora pomiti vse črepinje od večerje. Ženi mora dati ves zaslužek. V nedeljo mora z družino v cerkev. Ako se mož tega ne bo držal, je dejal sodnik, bo zaprt in bo v ječi pomival črepinje.

Antiseptično, čisteče, osvežujoče, oživljujoče in krepkujoče deluje ljekarnarja Feller prijetno dišeči „Elsafluid“, mnogo močnejši in boljši kakor francosko žganje za drgnjenje rok, nog, hrbta in celega telesa, kakor tudi kot kosmetikum za negovanje kože, las in ust, skozi 25 let priljubljen. 3 dvojnate steklenice ali 1 specialnu steklenico z zamotom in poštnino za 72 K pošilja: Eugen V. Feller, Stubica donja Elsatrg št. 326

Iščem posestvo,

ki naj bi po možnosti obsegalo: okoli 2 oralva vinograda v dobrem stanu, gosposko hišo z vsaj 3 sobami in pritlikinami, viničarijo, nekaj sadonosnika, gozda, njiv in travnika, vsega skupaj do 15 ali 20 oralov.

Njive, travniki in gozd bi lahko bili tudi od drugih posestnikov in ni neobhodno potrebno, da se drži vse vinograda, je lahko tudi nekoliko oddaljeno ali raztreseno.

Izplačam po najvišji ceni in takoj v gotovini. Ponudbe naj se pošiljajo na upravo lista, kjer se izve tudi naslov. Posestvo želim samo v petrovski ali kapelski župniji.

Restavracija Zdravilišče Slatina Radinci

priredi v nedeljo, dne 28. maja, pop. ob 3. uri

vrtni koncert

z cigansko godbo Baranja iz Murske Sobotice

Pozor mlinarji in kovači!

Prodam en valjek za mleti, en par francoskih kamenov, en mlatilni stroj za 4 konjske sile. Imam na prodaj tudi vso kovaško orodje, kakor tudi vso potrebno orodje za mlin. Vpraša se pri Petru Györköš, mlinarju v Lutvercih, pošta Gornja Radgona.

Izjava.

Z ozirom na neosnovane govorice, da pobiram podpise za skorajšno zaprtje mostu in obmejnega prometa, v katero svrhu sem baje dobil od g. Fr. Korošec, trg. v Gornji Radgoni nagrado od

pol milijona kron,

izjavljam, da bom proti vsakomur, ki o meni troši take izmišljotine nastopil sodno pot.

Menhart Franc,
trgovec, Gornja Radgona.

Pravo originalno

Erenyi

„DIANA“

francosko vinsko žganje

se doblja v vseh lekarnah, drogerijah in trgovinah.

Mala steklenica K 18
Srednja „ K 50
Velika „ K 100

Erenyi DIANA

francosko vinsko žganje

je najboljši hišni prijatelj in ne sme manjkati v nobenem gospodinjstvu.

Pazimo se pred ničvrednimi ponarejanji!

Glavno zastopstvo za celo Jugoslavijo:

Jugopharmacija d. d. Diana
oddelek Zagreb. Prilaz 12.

Preprodajalci dobijo velik popust.
Zahtevajte cenik!

(Oblastveno zavarovano!)

Manufakturist.

Starejša, prvovrstna, za sedanje razmere dobro verzirana, samostojna moč se sprejme. Prednost imajo reflektanti, ki so pred vojno izučeni in lahko dokažejo večletno službovanje v Ptuj, v Radgoni ali v Ljutomeru.

Istotam se sprejme **učenec.**

Ponudbe so za vposlajati na Valentin Hladin, Celje.

Ali sem poravnal naročnino?

**TISKARNA PANONIJA
GORNJA RADGONA**

dobro in
moderno opremljena
se priporoča za točno, ceno in
hitro izvršitev tiskovin vseh vrst, ima bogato
zalogo vsakovrstnih pisarniških in šolskih
potrebščin, vseh barv svilenega
in krep-papirja, pis.
papirja v kasetah
in v mapah
itd.

**KNJIGOVEZNICA - KNJIGARNA - TRGOVINA S
PAPIRJEV IN PISARNIŠKIMI POTREBŠČINAMI
na drobno in debelo - ZALOGA ŠOLSKIH KNJIG**

Po ceni se proda

ena platnena in ena siva obleka. Ogleda se lahko na Spodnjem Grisu 16, I. nadstropje.

Proda se

dvovprezna kočija, na novo popravljena, z novoj omarjo. Vprašati pri F. Ivančič, kovač, Ljutomer.

Resna ženitna ponudba!

Samec, 45 let star, pošten in varčen s 400.000 K gotovine se želi spoznati v svrhu ženitve z samsko deklico ali vdovo, ki bi imela lepo posestvo, oziroma kmetijo! — Prednost imajo one, od 30. do 45. leta, mlajše ne! — Tudi vdova z otroci ni izključena! Le samo resne ponudbe, se naj pošiljajo na upravništvo „Murske Straže“. Tajnost strogo zajamčena!

Andrej Oset Maribor

Aleksandrova cesta 57
telefon 88

trgovina sena, slame, krompirja, fižole, z drami, žitom in drugimi deželnimi pridelki. Brzjavni naslov Andrej Oset.

Klobuke

vsake vrste ima v veliki izbiri vedno ceneje kot drugod na prodaj. J. Postružnik, klobučar, Sv. Jurij ob Ščavnici.

Diamalt

Pozor, pekarji „DIAMALT“ tvornice Hauser & Sobotka, Dunaj-Stadlau v predvojni kakovosti se dobi zopet pri glavnem zastopstvu za Jugoslavijo **Edvard Dužanec,** Zagreb, Skladišče Strossmayerjeva ul. 10.

Slovenci!

Slovenke!

Sredi surovega političnega boja današnje dobe in v borbi za blaginjo naroda smo se odločili izdajati t e d n i k

Samouprava

Naročnina znaša do konca leta 12 Din., posamezna številka 50 para. Prva številka z natančnim programom izide začetkom meseca junija. Uredništvo in uprava lista se nahaja v Gornji Radgoni, Slovenija.

Vsak Slovenec, kateremu je količjak ležeče na tem, da se plemenski spori v naši državi odstranijo ter ustvari predpogoj za uspešno delo v prid države in naroda, si naj naroči t a k o j

SAMOUPRAVO

organ narodne radikalne omladine v Sloveniji!
Odbor.

Izjava.

Jaz podpisani Franc Kovačič, prekličem vse žaljivke, izrečene proti gospodu Jožefu Bauer, posestniku v Podgradu, ter se njemu zahvaljujem, da je odstopil od kazenskega postopanja.

Franc Kovačič.

Zdravilišče Slatina Radinci

odprto za okolico že 15. maja.

Zdravijo se sledeče bolezni:

srčne, mehurne, ledvične, protin, revmatizem itd.

Do 1. julija 25 % popustka na cene sob.

SLOVENSKA BANKA podružnica LJUTOMER

sprejema vloge na knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje po
Izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle najkulantneje in najhitreje.

4 1/2 — 6 %